

Рубець Ю. В.

кафедра дизайну, Луцький національний
технічний університет

ПРОБЛЕМИ ОБРАЗОТВОРЕННЯ ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ М.ЛУЦЬКА

Анотація. Статтю присвячено проблемам облаштування дитячих майданчиків у м. Луцьку. Проаналізовані образні особливості старих радянських майданчиків і сучасного обладнання, виявлено проблеми та вказано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: дитячий майданчик; образне рішення; класифікація; Луцьк.

Аннотация. Рубець Ю.В. Проблемы создания образов детских площадок г. Луцка. Статья посвящена проблемам обустройства детских площадок в г. Луцке. Проанализированы образные особенности старых советских площадок и современного оборудования, выявлены проблемы и указаны пути их решения.

Ключевые слова: детская площадка; образное решение; классификация; Луцк.

Abstract. Rubets U. Problems in creating images of children's playgrounds in Lutsk. The article deals with the problems arrangement of playgrounds in the city of Lutsk. Analyzed shaped features of the old Soviet grounds and modern equipment, were the problems and to find ways to solve them.

Key words: children playground; creative solutions; classification; Lutsk.

Актуальність дослідження. Дитячий майданчик – це місце де дитина реалізовує свої потреби в активному русі, розвиває силу та розумові здібності, саме тому дитячі майданчики – це невід’ємна частина архітектурного середовища міста. Нажаль, в наш час спорудженню дитячих майданчиків не приділяється достатньо уваги. Через відсутність держбюджетного фінансування дворові дитячі майданчики створені ще у минулому столітті фактично зруйновані. Обладнання для нових дитячих майданчиків споруджується фірмами за певним зразком, виробники використовують стандартні підходи до проектування. Дуже рідко фірми створюють ігрові зони для дітей на індивідуальне замовлення, тому часто зовнішній вигляд майданчика не вписується у навколишній простір.

У зв’язку із стійким розвитком міст дитячі майданчики, їх образне рішення і планування повинно постійно удосконалюватися. Це викликає необхідність пошуку нових художніх образів та форм, які можуть використовуватись в організації рекреаційного середовища для дітей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дитячі майданчики мають виняткове значення для гармонійного розвитку дитини і є важливою частиною архітектурного середовища міста. Зовнішній вигляд майданчика повинен бути індивідуальним і гармонійно вливатися в навколишній простір. Тому проблеми образного рішення дитячих майданчиків – це важливий напрямок сучасного проектування.

Аналіз теоретичних досліджень показує, що проблеми організації і проектування дитячих майданчиків не є достатньо висвітлені у наукових літературних джерелах. Дослідженням архітектурно-ландшафтних особливостей формування рекреаційного середовища для дітей, займалися Васеніна Л.Ф. [1, с.7-9], Віхрова Л.Т. [2], Іванова Г.И. [3], Крижановська Н.Я. [4, с.14] та ін. Сирищева Н. В. [5] розглянула дизайнерські принципи формування ігрового середовища для дітей на прибудинкових територіях за матеріалами м. Москви. Організацію дозвілля дітей у міському середовищі та розробку методики формування рекреаційного середовища для дітей, на прикладі м. Харкова, досліджувала у своїх публікаціях Усачова О. Ю. [6]. Проте в джерелах не знайдено дослідження образного рішення майданчиків у м. Луцьку, що засвідчує актуальність обраної теми.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є виявлення особливостей образного рішення, аналіз основних принципів образотворення існуючих на сьогодні дитячих майданчиків у м. Луцьку. Завданнями роботи є: розглянути образні особливості старих радянських майданчиків і сучасного обладнання, їх відмінності та спільні риси; обґрунтувати позитивні та негативні моменти у використанні тих чи інших образів, асоціацій; проаналізувати науковий досвід досліджень за даною проблематикою. Здійснити аналіз формування рекреаційного середовища для дітей у м. Луцьк; виявити специфіку й проблеми формування образного рішення дитячих майданчиків.

Виклад основного матеріалу дослідження. У даний час у містах спостерігається скорочення площі існуючих зон відпочинку для дітей та дорослих;

Надійшла до редакції 10.05.2011

Рис.1. Дитячий майданчик в парку Л. Українки

Рис.2. Дитячий майданчик-кораблік

Рис.3. Гірка-клоун

Рис.4. Дитячий майданчик на 40-му кварталі

Рис. 5. Дитячий майданчик від фірми Живчик

Рис. 6. Дитячий майданчик від фірми Рошен

Рис. 7. Дитячий майданчик біля ТЦ «Там-Там»

Рис. 8. Дитячий майданчик біля ТЦ Гостинець

Рис. 9. Дитячий майданчик біля ТЦ Глобус

Рис. 10. Дитячий майданчик біля драмтеатру ім. Т. Шевченка

Рис. 11. Дитячий майданчик біля старого ринку

передача площі потенційних рекреаційних території під забудову. Спостерігається занедбаний стан ряду міських рекреаційних територій, їх нестача, відсутність їх концептуального розвитку. Не є винятком і м. Луцьк. Міське середовище Луцька організоване таким чином, що для відпочинку людей передбачено кілька рекреаційних зон: парк Л.Українки, парк по вул. Потебні, меморіальний комплекс «Вічної Слави», на 33 кварталі, біля ТЦ «Гостинець». З них дитячі майданчики є тільки в центральному парку Л.Українки (рис. 1).

Важливість дитячих майданчиків важко переоцінити. Ігрове та спортивне обладнання відіграють важливу роль в фізичному та розумовому розвитку дітей, допомагають дитині набути навиків колективних ігор, а також сприяють формуванню та розвитку художнього смаку підростаючого покоління. Загалом дитячі майданчики в м. Луцьку можна поділити за розміщенням: дворові; паркові; при торгівельних центрах; біля закладів просвіти.

Дворові дитячі майданчики розміщуються у дворах будинків, де проживають сім'ї з дітьми. Дворові майданчики зазнали особливого занепаду. Раніше багатоквартирні будинки проектувалися із врахуванням розміщення біля них зони відпочинку. Майданчики будувалися у відповідності до державних будівельних норм, за певним шаблоном. Найчастіше це були металеві конструкції гірок, драбинок, гойдалок, розфарбовані у яскраві кольори. Інколи зустрічалися майданчики – кораблики, гірки у вигляді клоунів, або різних тварин (рис.2, 3). Дитячі майданчики, збудовані за радянських часів напівзруйновані та є небезпечними для користування.

Дитячий майданчик, або ігрова зона для дітей є дуже важливою частиною парку, оскільки сюди на відпочинок часто приходять люди з дітьми. Паркові дитячі майданчики споруджуються на благодійній основі, як частина передвиборчої компанії (рис. 4). Інколи вони слугують рекламними носіями. Зокрема, дитячі майданчики від фірм «Рошен» та «Живчик» у парку Л.Українки (рис.5, 6). У їх проектуванні було використано образи замка та потяга. А цікаве поєднання яскравих червоних, синіх та жовтих кольорів ще більше залучає дітей до гри.

Майданчики поблизу торгових центрів розміщуються з метою залучення споживачів із дітьми. У дитячому майданчику біля ТЦ Там-Там використані вже інші образи предметів штучного середовища: автомобілі, будиночки та вежі. Спорудження дитячих майданчиків біля великих торговельних центрів стало традицією. Поблизу ТЦ «Глобус» та «Гостинець» також облаштовані зони для відпочинку дітей. Обладнання цих дитячих майданчиків є ергономічним та функціональним. Але фірми, які проектували його не звернули достатньо уваги для втілення якогось цікавого образу, щоб таким чином залучати дітей до гри і розвивати в них творчі особистості (рис 8, 9). Така проблема існує у багатьох майданчиках м. Луцька.

Зовсім недавно був створений дитячий майданчик біля драмтеатру ім. Т. Шевченка на місці недіючого фонтану. У проекті цього дитячого майданчика поєднуються образи будинків, квітів хмаринок, веселки. Хоча майданчик наповнений цікавим образним

рішенням він не сприймається як цілісний об'єкт через використання у обладнанні різного поєднання кольорів: гойдалки, гірки та балансири забарвлені у червоний, зелений та жовтий кольори, а гірка, яка стоїть по правий бік, у блакитний та оранжевий, вона випадає із загальної композиції (рис.10).

Проектування дитячих майданчиків біля закладів просвіти є не менш важливим, оскільки граючись дитина розвиває свої розумові здібності, фантазію, уяву. Майже всі майданчики такого типу знаходяться в напівзруйнованому стані через відсутність держбюджетного фінансування.

Відрізняється цікавим образним рішенням дитячий майданчик в районі старого ринку по вул. Ковельській. Майданчик ніби продовжує образ старого міста. Оригінальним є використання матеріалів: поєднання ковки з деревом (рис. 11). Це єдиний дитячий майданчик, який виявляє регіональні ознаки та створює цілісний образ у даному середовищі. Нажаль, він знаходиться в занедбаному стані і потребує реконструкції.

У м. Луцьку відсутнє обладнання спроектоване з використанням тематики українських казок чи мультфільмів. Це є негативним фактором для розвитку дитини і формування української ментальності.

Висновки. Отже, дитячі майданчики – це невід'ємна частина архітектурного середовища міста. Найбільшого розвитку в наш час набули дитячі майданчики біля торгових центрів. При їх спорудженні дизайнери використовують обладнання, яке відповідає усім стандартам. Воно є ергономічним, безпечним, оригінальним та цікавим для розваг дітей. Паркові дитячі майданчики найчастіше споруджуються на благодійній основі, як частина передвиборчої компанії, або слугують рекламними носіями. В зруйнованому стані знаходяться майданчики біля закладів просвіти і у дворах будинків, на їх реконструкцію або заміну у державі не вистачає коштів.

Література:

1. Васенина Л.Ф. Детская зона микрорайона. Строительство и архитектура Ленинграда [текст]: автореф. дисс. ... канд. арх.: 18.00.01/ Л. Ф. Васенина; Петерб. гос. архитектур.-стройт. ун-т. — Л., 1973.
2. Вихрова Л.Т. Площадки для детей. Жилищное строительство [текст]: автореф. дисс. ... канд. арх.: 18.00.01/ Л. Т. Вихрова; Росс. академии архитектуры и строительных наук.— М., 1974. — 31с.
3. Иванова Г.И. Принципы формирования архитектурно-пространственной среды с учетом особенностей возрастного восприятия [текст]: дисс. ... канд. арх.: 18.00.01/ Г. И. Иванова; Росс. академии архитектуры и строительных наук.— М., 1988 — 56 с.
4. Крижановская Н.Я. Детские игровые площадки [текст]: автореф. дисс. ... канд. арх.: 18.00.01/ Н.Я. Крижановская; Харьковська нац. академия городского хозяйства. — Х., 1976.
5. Сырышева, Н. В. Дизайнерские принципы формирования игровой среды для детей на придомовых территориях (на примере жилых районов г. Москвы) [текст]: автореф. дисс. ... канд. искусствоведения: 17.00.06 / Н. В. Сырышева; Московский институт типового и экспериментального проектирования; — М., 1985.
6. Усачева Е. Ю. Совершенствование композиционных приемов формирования рекреационной среды для детей в современном городе (на примере г. Харькова) [текст]: автореф. дисс. ... канд. архитектуры: 18.00.01/ Е. Ю. Усачева; Харьковский гос. техн. ун-т. строй. и арх. — Х., 2009.